

Пише:
Небојша
Кнежић

Торонто, јануар 2010.

И прије него „шкљоцну“ прво слово на овај врло тежак домаћи задатак, а тежак зато, јер на мало простора морам смјестити једног цијелог „полифема“, горостаса журналистичке фотографије, пажњу обратих на његово име, БОРИС СПРЕМО! Хмм,, дакле бори се и буди увијек спреман,, а да се звао,, рецимо некако другачије, на примјер мање борбен и мање спреман, дали би његова животна и професионална судбина ишла током којим је као моћна и брза ријека наша свој дуги пут између двије обале!?

Једна обала се зове успјех и слава а друга, каљуга и анонимност. Његова животна и професионална кануа је заносила на ову прву обалу,, али ни ова друга му није била страна и далека, и безброј се пута о њене хриди могао насукати. Веслао је напорно и вјешто да се то неби догодило а брзаци и вирови животних стрмоглавица и слапова супростављали су му се из све снаге,, али „бори“ се „спремно“, био је његов мото кога је црпео из најдубљег коријена свога крсног имена.

Његов отац Ђорђе, жандармеријски водник Краљевине Југославије преби сабљу на двоје када Краљ „мудро“ напусти земљу и оде за Лондон. Из једне од оних војних, провинцијских постаја, са породицом пресели за Београд и док је баш можда истим оним оцрнданим аутобусом „фирме Крстић“ ишао у веселом друштву на друму су их већ чекали цигани који су опомињућим гласом и растежућом хармоником најављивали Хитлерове „штукe“ које ће бјесомучно један од најљепших европских градова претворити у жбуку и прашину...

Борис почиње да одраста на београдским улицама којима жандара швапска нога и сигуран сам да је само мало био старији да би и он био један од оних „отписаних“ младића који су у илегални загорчавали живот мрском окупатору, ето ако неби био Тихи или Прле,, па био би „Спремни“, то би му било конспиративно име, само, бијаше и сувише млад.

Прођоше и дани рата, и Борис имаће срећу да преживи а онда његове дјечачке снове почеше да засипају Трумановим јајима и ријетким паштетима које су стизале из далеког свијета УНРИНИМ пакетима. Дјечак београдских калдрма све чешће поче да сједи на обалама Саве и Дунава и да гледа у брзу воду која је вукла неке шкундре и трабакуле у свјетске даљине. Нова власт пуна осиноности и „заслуга“ све више је грабила себи и дјечаку који је сваки дан све више растао није остајало ништа, никаква сигурна будућност на хоризонту његове младости није се указивала. Отац му хтјеше да буде поп ил' учитељ, јер то су занимања која не изумиру а и на цијени су,, само Борис све чешће, већ као момчић поче сањарити о њедрима далеког свијета у кога су се усудили одлазити само луди, очајни и надасве храбри! Пасоши се нису издавали, земља је била затворена као „тошино“ буре ракије да шта из њега не излапи,, а радне бри-

БОРИС СПРЕМО

(СРПСКИ ROBERT CARA)

гаде, пјесма пролетера, на све стране фабрички димњаци и писци локомотива пуних добровољног зноја омладине која је са села згртала у градове, београдски асвалт учинише још тешњим за дјечака жељног мириса даљина.

Само за одлазак „тамо“ гдје би починио велика дјела требало је имати тистисе као у бика а онда један дан док је Тито са неким црнцима ловио јелене по карађорђевачким шумама, „Спремни“ у једну и другу руку узео по гивикт тежине једнога килограма и мало их одвага доле, горе па на глас рече, чуше га само двије хучне београдске ријеке, „е па ово што ја имам у гаћама, теже је од ових гивикта“ и одлука би донесена. Побјеће у неке друге државе у освјетљене далеке градове у којима ће опробати своју срећу па шта му драги Бог да!

Није лако било оставити Београд, и прије него је са најбољим другом Павлом Павловићем план спровео у дјело, свакодневно је тумарао ули-

них предака нису му дозвољавали да се „снађе“ на неки непоштен начин,, већ оде у болницу у којој си за бочицу крви добијао нешто новца али то је било недовољно. Када је „Спремни“ пружио руку у чију су му вену уболи иглу и за тили час рекли „готово је, „устај“ „а колико крви треба да ми источите за једно три хиљаде лира, толико ми је пара неопходно!“ питао је младић. „па најмање пола литре,, „и више“ рече неки жабарски „крвопија“! „БОДИ ИГЛУ И НАСТАВИ, ЛОВА МИ ТРЕБА!“ и већ исту ноћ је сједио у возу за Париз.

Небојша Кнежић и Борис Спремо

цама свога одрастања, удисао их и загледао а не ријетко и сузу капнуо за неком њему посебно драгом кућом, тарабом или верандом на којима би у првим сумрацима стајале неке прелијепе дјевојке и стидљиво му упућивале невинне осмјехе...

Њих двојица стазама и погазама кријумчара и ујеза, најчешће кроз ноћну тмину без скоро икаквог пртљага провлаче се кроз тајновите Алпе. Уши су им наостријешене и само ослушкују, дисање пригушено, кољена и дланови шака крвави али миц по миц од дрвета до дрвета, од јаруге до јаруге напокон изоштреним њухом омирисаше Италијански ваздух а убрзо залајаше и „жабарски“ керови! Спроводе их у логор а онда је све ишло по протоколу у кога је спадало и коначно туширање топлом водом...

„Виваааа Дучеее“ викне неки командир логора за азиланте а Борис стане мирно, подигне руку и дрекне, „вивааааа“ а кроз зубе му опсује матер, на Српском, наравно... Ускоро почиње да размишља о Паризу! Хммм, далек и лијеп град али како до њега!

Како доћи до пара, до најминималније суме, тек да има за карту до престонице Лујева. Поштење, част и карактер који је наслиједио од својих час-

„Бон жур“, ево ме стигох и ја као и милиони осталих вјековима прије мене граде свјетлости“ рече раширених руку и издигнуте главе док је ђоновима ципела додирнуо пероне легендарног „Гарде Лиона“! А како се у Паризу почиње и како му је било, то заиста знам ја писац ових редова јер сам и сам стајао у истом оним Борисовим ципелама и на истом оним мјесту те парижке жељезничке станице у коју су са Истока долазили пјесници, умјетници, „сањари“, „луталице“ и пробисвјети свих фела, али то ће се догодити двадесетак година касније...

Широки парижки булевари нису штедили своје тротоаре по којима је свакодневно гацао млади дошљак жељан скромног ручка и још скромније постеле а за којима је неуморно и насртљиво трагао. А онда, на „Трокадеру“, у уским улицама „Монмартра“ „Латинском кварту“, испред „Нотр-Дама“ на „Шанзелизеу“ или негдје у Булоњској шуми, француске даме уз осмјехе и глађење фризура дугим прстима, са својим кавалирима почеше се намјештати испред Борисовог „ленса“, јер скромни младић, тек фришки паризлија постаде ФОТОГРАФ!!!

Опрема скромна, не најскупља али тален'т и вјештина сваки дан све бољи и спретнији. Његови парижки дани брзо пролетеше јер му од друга са којим је прешао, боље рећи препузео Алпе у потрази за бољим животом стиже виза за Канаду. Борис има један мали „папарацо“ проблем, „ганц“ веспу са којом је у сваки ћошак Париза експресно стизао јер са њом си могао и преко тротоара и кроз највећу гужву!? Хмм,, мали моторин заволио а у Торонту такав ниси могао купити, ма нема шансе и одлука паде, преко дебеле океанске баре прелети заједно са веспом!?

Није лако замјенити Париз за Торонто али ако је и Хемингвеј могао годи-

нама да живи и ради и у једноме и другоме граду онда ће то моћи и београђанин који се у „вароши“ свјетлости докопао свјетских манира кавалерског понашања и у исто вријеме изучио „лимијеровски“ занат у његовој самој кољевци.

И ускоро, 1957 године, згодни даса на италијанској веспи у Српској заједници Торонто одмах постаје мета младих и прелијепих дјевојака. Осим што добро изгледа ускоро почиње и да добро зарађује, наравно ту зараду му доноси професионална журналистичка фотографија. А да би му је уредници добро плаћали својски се трудио. Обилазио је свјетска ратишта, пентрао се на гротла узаврелих вулкана, висио као птица на једној нози на највећим архитектонским грађевинама свијета, био једини путник авиона на првим-тест летовима, био је свугдје и свуда, НАШ БОРИС! Торонћанске новине „Торонто-Стар“ се поносе јер су са његовим тазе и оригиналним фотографијама увијек у предности у односу на остале. Истовремено и многе српске дјевојке које су се окупљале у фолклорним друштвима нестрпљиво су се питале када ће његова разиграна камера „мало успорити“ па да се коначно одлучи за једну од њих!

„а зашто баш Ика!“ питам Бориса док у његовом раскошном дому препуном успомена и детаља са бројних професионалних и приватних путовања пријатељски разговарамао.

Борис мало затрепта очима, почео се по глави, прочисти грло а онда се обазрије око себе па тише рече, ето, да му жена која је била у другој соби не чује. „паа,, знаш,, Ика је од њих свију најбоље умела да куха“!

Ика му роди четири лијепе и здраве кћерке које данас сретно живе са својим породицама а Ика и Борис недавно прославише педесет година брака. Каква живот, каква каријера, каква човјек! Задивљено га гледам а онда му на растанку пружам руку и док му је стишћем поносно знам да се истом том својом десницом руковао са многим великим људима ове планете, Кастром, Трудом, Мухамедом Алијем, Лолобрићидом, Битлсима, Хари-Белафонтеом,, и да не набрајам, отишао бих предалеко. Хмм,, Борис Спремо,, ЛЕГЕНДА!